

Tinn kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2018

1. INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 skal gi et bilde av Tinn kontrollutvalgs formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentarer. I henhold til kommuneloven er kontrollutvalget det eneste politiske utvalget en kommune er pålagt å ha, foruten formannskapet.

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget avgir hvert år en uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

2. SAMMENSETNING AV KONTROLLUTVALGET

Alle kommuner og fylkeskommuner plikter å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget formelt velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Kommuneloven setter strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget, for å sikre utvalgets uavhengighet og legitimitet.

Tinn kontrollutvalg var sammensatt slik i 2018

Medlemmer		Varamedlemmer
Leder	Gunnar Odd Hagen (H)	Varamedlemmer for Hagen, Kristiansen Bye, Bystrøm (H/AP):
Nestleder	Torild Irene Kristiansen Bye (Ap)	Jørn Anderson (AP)
Medlem	Bent Frode Bystrøm (H)	Geir Grumheden (H)
Medlem	Palma Marie Sebu (SV)	Olav Gunnar Midtgarden (H)
Medlem	Kjetil Høstrup Djuve (SV)	Reidun Martinsen (AP)
		Steinar Bergsland (H)
		Varamedlemmer for Sebu, Høstrup Djuve (Sp, SV):
		Svein Antonsen (SP)
		Jenni Jasmin Kvaran (SV)
		Karin Nørstebø Meland (SP)
		Magne Helgesen (SV)

Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder valg ved kommunestyrets konstituering.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter Kommunelovens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet.

Kommuneloven § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.»

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud.

Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Disse samlingene er viktige for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

I 2018 deltok Gunnar Odd Hagen, Torild Kristiansen Bye og Bent Frode Bystrøm på NKRFs kontrollutvalgskonferanse.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Med oppdrag for 31 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har åtte ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget i Tinn i 2018 var Ingebjørg Liland.

Sekretariatet forbereder sakene til kontrollutvalget, gir løpende rådgivning, skriver saksfremstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. Det er sekretariatet som har innstillingsrett overfor utvalget.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonen, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Telemark kommunerevisjon IKS (TKR). Selskapet leverer revisjonstjenester til tjue kommuner og en fylkeskommune.

TKR utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for Tinn kommune. Avtalen mellom TKR og kommunen omfatter timer til fordeling på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Selskapskontroll er en tjeneste som kjøpes i tillegg til den faste avtalen.

På regnskapsrevisjon er oppdragsrevisor for Tinn kommune Elizabeth Kasin og oppdragsansvarlig revisor Lisbet Fines. Kirsti Torbjørnson er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for TKR. Oppdragsrevisor for forvaltningsrevisjon varierer fra prosjekt til prosjekt.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen.

Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen. Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap.

Budsjett og regnskap for 2018: *

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap 2018
Godtgjørelse/tapt arbeidsfortj./arbeidsgiveravgift	70 000	33 490
Skyss/reise	10 000	3 216
Reiseutgifter/kurs	60 000	14 441
Kontingenter/lisenser	15 000	2 125
Beverting, møteutgifter	10 000	10 235
Annonseutgifter	0	2 560
Sum kontrollutvalget:	165 000	66 067
Kjøp av sekretariatstjenester	153 000	152 600
Kjøp av revisjonstjenester	906 000	905 996
Selskapskontroll o.l.	180 000	100 000
SUM TOTALT	1 404 000	1 224 663

*Regnskapstall pr. 4.1.2019. Endelig regnskap er ikke klart før 15.2.19.

Kontrollutvalget får årlig lagt frem en egen sak som går på økonomien knyttet til kontroll- og tilsynsvirksomheten, slik at kontrollutvalget kan holde seg oppdatert på utvalget sin økonomiske stilling, i tillegg til kostnadene til sekretariat og revisjon.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Møter 2018

Kontrollutvalget har i 2018 avholdt 5 møter og behandlet 33 saker.

Åpne møter

Som for andre folkevalgte organ er møtene i kontrollutvalget som hovedregel åpne. Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på sekretariatets hjemmeside (www.temark.no).

Deltakelse fra administrasjonen

Rådmannen deltar (etter innkalling) på de fleste av kontrollutvalgets møter. God dialog med den administrative ledelsen er en styrke for kontrollutvalget i sitt arbeid.

I tillegg til rådmann Rune Lørdøen og Rune Engehult har følgende fra administrasjonen deltatt på møter i 2018:

- Kommunalsjef utvikling og oppvekst Gjertrud Nysæter Lien (20.02.18 og 5.6.18)
- økonomisjef Kaja Helene Thorjussen (24.04.18)
- personal og organisasjonssjef Ingebjørg Skavlebø (24.04.18 og 5.6.18)
- teknisk sjef Jan Arvid Gravklev (24.04.18 og 5.6.18)
- Arkivleder Ann Kristin Marumsrud (25.09.18)
- Planarbeider Eli S. Samuelsen (25.09.18)
- NAV-leder Britt Houge (27.11.18)

I tillegg har også daglig leder Tinn kommune Rjukanbadet KF Jan Andresen møtt i utvalget (24.04.18) under behandlingen av regnskapet for 2017.

Deltakelse fra ordfører

Ordfører har vært til stede i 2 av 5 møter. Det at ordfører møter på de kontrollutvalgets møter bidrar til en god dialog mellom kommunens øverste ledelse og kontrollutvalget, og styrker relasjonen mellom kommunestyret og kontrollutvalget i det løpende arbeidet.

Orienteringer og enhetsbesøk

Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon kjent for både innbyggere og kommunens ansatte. Administrasjonen inviteres med jevne mellomrom til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse og ansatte/organisasjonen forøvrig.

Kontrollutvalget besøker med jevne mellomrom ulike kommunale enheter/avdelinger, får orienteringer og besøker kommunalt eide virksomheter for å skaffe seg direkte kunnskap om kommunens virksomhet og slik ha direkte kontakt ut mot ansatte i Tinn kommune.

Kommunens virksomhet = mangfold av saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg.

Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid.

Kontrollutvalget behandler ikke enkeltsaker og er ikke et klageorgan. Men, henvendelser rundt enkeltsaker kan i noen tilfeller føre til at temaer tas opp i kontrollutvalget, og at kommunens håndtering av et bestemt saksfelt blir satt ekstra søkelys på.

Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

Saker behandlet i Kontrollutvalget i 2018:

- Orientering fra revisjonen (egen sak i hvert møte)
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon – Barnevern og forebyggende arbeid
- Prosjektplan – selskapskontroll av Tinn vann og avløp AS
- Årsmelding 2017 – Kontrollutvalget i Tinn
- Årsrapport og årsregnskap 2017 for kemneren – Tinn kommune
- Forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet
- Tinn kommune Rjukanbadet KFs regnskap og årsberetning 2017
- Tinn kommunes årsregnskap og årsberetning 2017 - kontrollutvalgets uttalelse
- Forvaltningsrevisjonsrapport – Konsulentbruk i Tinn kommune
- Rapport – Forvaltningsrevisjon av Tinn vann og avløp AS
- Tinn kommunes behandling av spesialundervisning i skolen
- Revisors egenvurdering av uavhengighet
- Forum for kontroll og tilsyn - medlemskap
- Virksomhetsbesøk til arkivtjenesten – Tinn kommune
- Orientering – Arbeid med plansaker – Tinn kommune
- Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2018
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2019 - Tinn kommune
- Orientering fra NAV – Internkontroll
- Orientering om Tinn kommunes budsjett for 2019
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Konsulentbruk i Tinn kommune
- Møte- og arbeidsplan 2019 for Tinn kontrollutvalg
- Referatsaker (egen sak i hvert møte)
- Eventuelt (egen sak i hvert møte)

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter. Kontrollutvalget behandler regnskapet før det behandles i formannskapet og kommunestyret. Dette er en sentral del av lovpålagte oppgavene til utvalget.

Kontrollutvalget behandler også regnskapet for Tinn kommune Rjukanbadet KF før det behandles i kommunestyret. Tinn kommune Rjukanbadet KF er et kommunalt foretak hvor det føres eget særregnskap.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Kontrollutvalget registrerer at revisors arbeid med å utføre regnskapsrevisjon de siste årene er blitt mer omfattende, spesielt knyttet til de mange attestasjonsoppgaver (særattestasjoner) som utføres på vegne av staten og andre offentlige organer. I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om planlagt og utført regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomføre forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden. Dette gjøres i de aller fleste kommuner. Tinn kommune er sekretariat for, inkl. i Tinn kommune.

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019

Revisjonen presenterte overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Tinn kommune for kontrollutvalget våren 2016. Kontrollutvalget behandlet planen 10.05.2016, og den ble godkjent av kommunestyret 09.06.2016.

I 2018 behandlet kontrollutvalget en forvaltningsrevisjonsrapporter og fulgte opp to rapporter.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Konsulentbruk i Tinn kommune»

Rapporten tok for seg følgende problemstillinger:

- I hvilken grad har kommunen tiltak for å sikre at konsulentbruk i investeringsprosjekt bidrar rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens ressurser?
 - Følges tiltakene i investeringsprosjektene?
- Har administrasjonen rapportert til politisk nivå i tråd med de krav som er satt?

Rapporten konkluderte med følgende til anbefalinger om at kommunen bør:

- Fullføre arbeidet med strategiske kompetanseplaner og legge til rette for mer systematiske vurderinger av behovet for å leie inn konsulenter
- Sikre tydeligere sammenheng og felles begrepsbruk rundt prosjektstyring i interne reglement og prosedyrer,
- Sikre at det blir inngått kontrakter på konsulentoppdrag som gir grunnlag for god oppfølging av oppdragene.

Kommunestyret behandla rapporten i møte 14.05.2018, sak 32/18, og fatta følgende vedtak:

Kommunestyret tar rapporten «Konsulentbruk - Rutiner og praksis i tre investeringsprosjekt» til orientering og ber rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger om å:

- *Fullføre arbeidet med strategiske kompetanseplaner og legge til rette for mer systematiske vurderinger av behovet for å leie inn konsulenter*
- *Sikre tydeligere sammenheng og felles begrepsbruk rundt prosjektstyring i interne reglement og prosedyrer*
- *Sikre at det blir inngått kontrakter på konsulentoppdrag som gir grunnlag for god oppfølging av oppdragene.*

Rådmannen bes komme tilbake til kontrollutvalget med en skriftlig tilbakemelding innen utgangen av oktober 2018 om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp.

Kontrollutvalget fulgte opp kommunestyrets vedtak i møte 27.11.2018. De fattet følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget tar tilbakemeldingen til orientering.

Kontrollutvalget er fornøyd med de tiltakene som er skissert for å følge opp anbefalingene i rapporten og ønsker å få sendt over en bekreftelse fra rådmann når tiltakene er fullført.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Barnevern og forebyggende arbeid»

Kontrollutvalget fulgte opp vedtaket som ble fattet av kommunestyret ved behandlingen av rapporten.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget finner rapport og redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonen Barnevern og forebyggende arbeid tilfredsstillende, og avslutter med dette saken.

Kontrollutvalget ber administrasjonen komme i kontrollutvalgsmøte februar 2019 for å gi en orientering om hvilken effekten omorganiseringen har hatt for barnevernstjenesten.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll, og at kommunens eierinteresser ivaretas på en god måte.

Formålet med selskapskontrollen fremkommer av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner. Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteresser i de selskapene som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskapet gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon.

Kommunestyret skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden. Dette gjøres i de aller fleste kommuner. Tinn kommune er sekretariat for, inkl. i Tinn kommune.

Plan for selskapskontroll 2016-2019

Revisjonen presenterte plan for selskapskontroll for Tinn kommune for kontrollutvalget våren 2016. Kontrollutvalget behandlet planen 10.05.2016, og den ble godkjent av kommunestyret 09.06.2016. Planen har en annen form enn tidligere, da denne er tematisk basert fremfor rent selskapsbasert.

Kontrollutvalget har i 2018 behandlet en selskapskontroll.

Tinn vann og avløp AS

Rapporten tok for seg følgende problemstillinger:

- Hva er årsaken til manglende faktureringer av andelsutgifter og årsavgifter?
- I hvilken grad har styret sikret at selskapets fakturering av andelsutgifter og årsavgifter er gjenstand for forebyggende kontroll?
- I hvilken grad har daglig leder ivaretatt sin rolle når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?

Kommunestyret behandla rapporten i møte 21.06.2018, sak 32/18. Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt:

Kommunestyret tar rapporten Tinn vann og avløp AS til orientering.

Kommunestyret ber administrasjonen utarbeide ny eierskapsmelding for Tinn kommune.

Kommunestyret understreker at kommunalt eide selskapers har plikt til å ivareta egen dokumentasjon og arkiv. Kommunestyret ber avviklingsstyret sørge for at arkivet etter Tinn vann og avløp AS bevares som del av kommunens arkiv.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2018 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Rjukan, 29.01.2019

Gunnar Odd Hagen
Leder

Ingebjørg Liland
Sekretær